

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Oszta

Tárgy

Szerző

Hely

Cím A Gellérthegy

Idő

Forrás:

Magyarország

Szemé

Bp.
(Hely)1902 XI/15
(136)

(Köt. v. füz.)

Helysz

712.21

Gellérthegy
"1902"

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A Gellérthegy.

— Sajat tudósítónktól. —

Budapest, nov. 14.

Hegy a város szívében! Elöl zord, vadon bordákkal, amelyeknek idő-szakgatott oldalain csak lazán nő a moszat. Odább alacsony hajlással terjeszkedik a folyó felé, mintegy kínálva hátát az építkezésre. Főnt lapos, ültetésre alkalmas talajjal; déli része pedig szinte egybeolvad szelid lejtőivel a sík földdel. S ezt a levegős, üde légáramu hegyet nem tudjuk kihasználni. Elhagyatott, kopár, itt-ott egy-egy apró viskó, a tetőn néhány nyaraló. Pedig rengeteg az üres terület rajta s bizony nincs az a sváb falu, amely ingyen annyi kellemeset nyújthatna, amiért a Gellérthegy friss levegőjét, közel-fekvését fölcserélni érdemes lenne.

S ami legbecsesebb rajta: az a páratlan kilátás, amely élénk tárul. Csak onnan élvezhető a főváros szépsége, gyönyörű fekvése. A hegytető ismerteti meg velünk Budapest nagyságát, amint friss, eleven képével meglepő tisztán élénk bukkan akár meg-aranyozva a nap sugaraitól, akár világos estén, mikor a lángok ezreinek fényében fürdik. S ez a vén hegy, amely pazarul ontja áldásait, méhéből az emberiséget gyógyító forrásokat, minden részéről szebbnél-szebb panorámát, nagysokára kapott valamit a közmunkatanács jóvoltából. Észrevették, hogy létezik s rászánták magukat a csinosítására.

A hegy dunai oldalán, szemközt az eskü-téri híd-dal kényelmes feljárót építettek, magát a hegyoldalt

átalakították széles falazattal, közepére vizeséssel. E fölé pedig Szent Gellért szobrát állították s a szobor háttérül keskeny vonalban félköríves oszlopcsarnokot alkalmaztak. A díszítés technikáját sok-féleképp kifogásolják, egyrészt utánzatnak, másrészt kivitelében ormótlannak mondják.

Lehet. A laikusnak azonban tetszhet s ha a rá-szánt növényzet kihajt s eltakarja a falburkolat ridegségét, hatásos lesz. Az egész mű tervezője, Bakos János osztálytanácsos teljes erejéből rajta volt, hogy a nem könnyű elrendezést tetszetősen megoldja. Terve az volt, hogy a felső parkot mintegy leve-zesse a hegy oldalán s átvágva a hegy lábánál levő utat, befejezést a Döbrentei-tér tágas parkjában ad-jon. A hegyoldal kiképzésénél ezt tartotta szem előtt. A hegylából jobbról-balról széles, alacsony fekvésű lépcsős utat indít fölfelé. *Jobboldalt* szerpentinszerű törésekkel, amelyek félkörben hajolva tágas erkélyben végződnek a hegyoldal kiugrásán s onnét az ut gyöngye emelkedéssel egyfelől a szoborhoz visz, más-felől átvezet a hegyoldalba vágott vizesés előtt épült merész hidon. *Baloldalt* a hegylából tetszetős oszlopcsarnokba jutunk, amelyből keskeny csigalépcső a csarnok kupolája alatt levő erkélyre visz s innen indul az ut egyenes, kissé merev vonalban a vizesés hidja s a szobor felé.

Mind a két ut gondosan akképp készült, hogy a szem, bárhová forduljon, kellemesen pihenhessen meg. A szeszélyes sziklaüregek, hatalmas kőfalak tele vannak növényzettel, folyondárral, páfránnyal, apró fenyőkkel, nyírfaikkal, amiknek hatását majd csak a nyáron élvezhetjük. Az utak mentén kő-folyóka, rendszeres vízlevezető csatorna s a folyóka oldalán 30—40 centiméter széles földcsáv, amibe az

egész utvonalon élő növényzet kerül.

Magát a lépcsőzetet szobrászatilag faragott korlát védi s egyuttal kapaszkodóul szolgál a gyöngye járásuaknak. A korlátot az egész vonalon csinos öntésű kandeláberek fogják világítani.

Aki fölhalált az új uton, melynek kiinduló pontjánál két hatalmas gránit-oszlopon ügyesen mintázott turulmadarak allanak őrt, az nem panaszkodik a tervezőre. Utja kényelmes, élvezetes, s a kilátás, amit az uton láthat, egyszerűen csodás. A vizesés ma még nem működik, de már kipróbálták s a kísérlet sikerült. A felső barlangnyílásnál a hid tövében van elhelyezve a nyomó cső, amely négyfelé osztott sugárban önti a vizet. Mesterséges akadályokon zuhog a víz előbb kisebb, majd szélesbbedő medencékbe, s mikor meggyülemlett, tajtékozva zuhan a hegy lábánál levő tágas víztartóba. De ott sem áll meg. A főut alatt épített erős esésű csatornában a Döbrentei-téri parkba viszik, s ott ugyan-csak mesterséges sziklacsoportok közül előbukkanva, vig csobogással fut a park közepén elhelyezett tóba. Az egész szerkezet igen elmés, a víz esése a hegyről impozáns hatása s zugása meglehetősen erős.

A lépcsős ut most már teljesen elkészült, átadása minden czeremónia nélkül megtörténik, s az a néhány lelkes hive a hegynek, akiket az eddigi rettenetes ut sem riasztott vissza, örömmel vette használatba a kényelmes feljárót.